

ክታቦታት ኮቪድ-19

ፋይዘር-ባዮንቴክ፣ ሞደርና፣ አስትራዜኒካ/ኮቪሻልድን ጃንሰንን (ጆንሰንን ጆንሰንን)

ሴፕቴምበር 30, 2021 ተመላይሹ

ብኮቪድ-19 ናይ ምትሓዝ ሓደጋታት

ኮቪድ-19 ብቫይረስ ዝመፅእ ረኽሲ ኮይኑ ብዋናነት ንሳምባታት ዘጥቅዕ እዩ። ዓበይቲ አባፅሕን ናይ ጥዕና ፀገም ዘለዎም ሰባትን ብኮቪድ-19 ብዝኸፍአ ናይ ምሕማም ዕድል አለዎም። ኮቪድ-19 ኣብ ሳምባታት፣ ልቢ ወይ ሓንጎል ጉድኣት ከስዕብ ይኸእል እዩ። ናይ ነዊሕ ግዛ ምልክታት ከም ድኻም፣ ሕፃናት እስትንፋስ፣ ትኩረት ናይ ዘይምሃብ ፀገምን ናይ ጭዋዳታት ቃንዛን ከጠቓልል ይኸእል እዩ።

ኮቪድ-19 ናብ ካሊእ ሓደሽቲ ልውጥ ቫይረሳት ምልዋጡ ቀደሉ ኣሎ። ገለ ልውጥ ቫይረሳት ብቐሊሉ ክላብዑን ሰባት ብጣዕሚ ክሓሙ ክገብሩ ይኸእሉን።

እቶም ክታቦታት ብኸመይ ይሰርሑ

ኮቪድ-19 ክትባታት ሰብነትና ናይ ኮቪድ-19 ረኽሲ ዝከላኸሉ ኣንቲቦዲታት ንኸፈጥር ትእዛዝ ዝህቡ እዮም። ካብቶም ኣብ ጥቕሚ ንኸውዕሉ ኣብ ካናዳ ዝተረጋገፁ ክትባታት ሰለስቲኣም ክልተ ዓቕናት ዝደልዩ እዮም። ናይ ጃንሰንን (ጆንሰንን ጆንሰንን) ክታቦት ጥራሕ ሓደ ዓቕን ይደሊ። እቲ ክታቦት ኮቪድ-19 ዘስዕብ ቫይረስ ዮብሉን ስለዝኸነ ውን ኮቪድ-19 ከስዕበልና ኣይኸእልን።

ረብሓታት ክታቦት

ብካናዳ ዝፀደቐ ናይ ኮቪድ-19 ክታቦታት ን 12 – 18 ን ዓመት ካብኡ ንላዕልን ኣብ ጥኑሳት ወይ ዘጥብዎ ኣደታት፣ ዓበይቲን ናይ ጥዕና ፀገም ዘለዎ ሰብ ውን ሓዊሱ ኣብ ጥቕሚ ይውዕል። እዞም ክታቦታት ሰባት ብኮቪድ-19 ከይተሓተን ከየላብዑን ይከላኸሉ። ንኮቪድ-19 ስዒቡ ዘጋጥም ብርቱዕ ሕማም እውን ይከላኸሉ። እቲ ክታቦት ምእንቲ ክከላኸል ድህሪ ምውሳድ እቲ ክታቦት ክልተ ሰሙን ይወስድ። ክልተ ዓቕን ዘድልዮም ክታቦታት ምሉእ ናይ ምክልኻል ዓቕሚ ዝፍጠር እቲ ካልኣይ ዓቕን ምስተወሰደ ድሕሪ 1-2 ሰሙና እዩ።

ኩሎም ክትባታት ከም ናይ ልቢ ወይ ሳምባ፣ ሽኮርን ናይ ደም በዝሒን ፀገማት ንዘለዎም ሰባት ፀገም ዘየስዕቡ ውሑሳት እዮም። እቲ ክትባት ናይ ምክልኻል ዓቕሚ ንዘይብሎም ወይ ብሕማም ወይ ብሕክምና ምኽንያት ድኹም ናይ ምክልኻል ዓቕሚ ንዘለዎም ሰባት ውን ጉድኣት ዘለዎ ኣይኮነን፣ ኮይኑ ግና ከምዚኣም ዝበሉ ፀገማት ንዘለዎም ሰባት ኣይሰርሑሎምን።

ድሕሪ ክታቦት ብኮቪድ-19 ክትተሓተሉ እትኸእሉ ዕድል ዝተሓተ እዩ። ዝበለፀ ብዙሕ ህዝቢ እስካብ ዝኸተብ ናይ ጥዕና ማሕበረሰብ ስጉምቲታት ምትግባር ምቕፃል ኣገዳሲ እዩ። ኣብዚ ሓዚ ግዛ እቲ ክታቦት ንኸንደይ ዝኣክል ግዛ ከምዝከላኸል ሓበሬታ የለን። ምናልባሽ ንቕፃሊ ዘጠናኸር ዓቕን ከድልይ ይኸእል እዩ።

ናይ ክታቦት ባእታታትን ኣለርጂታት

እቲ ክትባት ሊፒዳት (ስብሒ)፣ ጨው፣ ሽኮር ቅብኣትን ዝሓዘ እዩ። እዚ ክትባት እንቋቐሉ፣ ጀላቲን (ፖርክ)፣ ግሉተን፣ መጣበቂን መድረቂታትን፣ ኣንተባዮቲክስ ወይ ኣሉሚንየም ዮብሉን። ናይ ክትባት ኣለርጂ ብጣዕሚ ዘይዝውቱር እዩ። እዚ ክትባት ዋላ ናይ ምግብ፣ መድሓኒት ወይ ናይ ኣክባቢ ኣለርጂ እንተሃልዩካ ውን ጉድኣት ዮብሉን። ናይ ፖሊኢትሊንግላይኮል፣ ትሮሜታማይን ወይ ፖሊሶርቤት ሓያል ኣለርጂ እንተሃልዩኩም መጀመሪያ ምስሓኪምኩም ተዘራረቡ።

ክታቦታት ኮቪድ-19 ፋይዘር-ባዮንቴክ፣ ሞደርና፣ አስትራሜዲካ/ኮቪሻልድን ጃንሰንን

ሓልላሊፍ ሓያል ናይ ኣለርጂ ምላሽ (ኣናፍላክሲስ) ክፍጠር ይኽእል እዩ።ናይ ኣለርጂ ተርእዮታት ክሕከሙ ዝኽእሉን ሙብዛሕትኡ ግዜ ድማ ንሓዲር ግዜ ዝግድሩን እዮም። ናይ ምስትንፋስ ግም ወይ ናይ ገፅ ወይ ናይ ጎሮሮ ሕብጥ እንተሃልዩኩም ብሕክምና ተርኣዩ።

ግዳማዊ ሳዕቤናትን ስግኣታትን

ኣስታት 20 ሚሊታዊ ዝኾኑ ሰባት ግዳማዊ ሳዕቤናት የጋጥሞም። ሙብዛሕትኡም ትሑት ክሳብ ማዕኸላይ ከይም ኣብ ሓዲር መዓልታ ዝጠፍኡ እዮም። ግዳማዊ ሳዕቤናት ምህላዎም እቲ ክታቦት ንስርዓት እቲ ናይ ሰብነት ሕማም ናይ ምክልኻል ዓቕሚ ንምብርባር ይሰርሕ ኣሎ ማለት እዩ።

እቶም ዝተለመዱ ግዳማዊ ሳዕቤናት፡

- ኣብቲ ዝተወጋእኻሉ ቦታ ምቕያሕ፣ ቃንዛ፣ ምስሓይ፣ ወይ ምሕባጥ
- ናይ ጭዋዳ ሕማም
- ረስኒ
- ናይ መገጣጠሚ ሕማም
- ሕማር እሲ
- ምቁራር
- ናይ ጭዋዳ ሕማም
- ዕውልውል ምባል ከምኡ እውን/ወይ ተምላስን።

ማዮካርዳይቲስን ፕሪካርዳይቲስን፡

- ማዮካርዳይቲስን ፕሪካርዳይቲስን ኣብ ዝተፈላለዩ ክፍሊታት ልቢ ዘጋጥም ዓይነት ነድሪ እዩ። ኤጀንሲ ጥዕና ማሕበረሰብ ካናዳ ኣብ መናእሰይን ባፅሕን ድሕሪ ክታቦት ምብፅሖም ዝመጡ ውሑዳት ግብፃባት ክትተል ግበረሎም ኣለዉ። ሙብዛሕትኡም ዝበፀሑ ሕማማት ቀለልቲ እንትኾኑ ብመድሓትን ዕረፍቲን ዝተሓከሙ እዮም።
- ድሕሪ ምክታብኩም ቃንዛ ኣፍልቢ፣ ምሕፃር ትንፋስ ወይ ቅልጡፍ ትርግታ ልቢ እንተኣጋጢሞም ተሓከሙ።
- ጥቕሙ ካብ ስግኣቱ ዝበለፀ ስለዝኾነ ክታቦት ይምከር እዩ።

ድሕሪ ቫይራል ቪክተር ክታቦት (ኣስትራሜዲካ፣ ኮቪሻልድ፣ ጃንሰን) ዘጋጥም ዘይልሙድ ግዳማዊ ሳዕቤን፡

ዘይልሙድ ምርጋእ ደም ምስ ቫይራል ቪክተር ክታቦታት ከምዝዘመዱ ይሕሰብ።

- ድሕሪ ምውሳድ ክታቦት ኣብ ውሽጢ 4 እስካብ 28 መዓልታት ንምትንፋስ ምፅጋም፣ ናይ ኣፍልቢ ቃንዛ፣ ወይ ምሕባጥ እግሪ፣ ሓድሽ ወይ ዝገደደ ሕማም ከብዱ (ኮስቦ)፣ ሓያል ወይ ዝገድድ ሕማም ርእሲ ወይ ንምርኣይ ምፅጋም፣ ወይ ናይ ቆርባት ስንብራት ወይ ምሕባጥ (ኣብቲ ዝተኸተብክምሉ ወፃኢ) እንተኣጋጢሞምኩም እንተሊዮም ተኸታተሉ ከምኡ ውን ዝስዕቡ ምልክታት ሕማም እንተኣጋጢሞምኩም ሽዑንሽዑ ሕክምና ግበሩ።

ድሕሪ ክትባት ሓያል ኣለርጂ እንተጋጢሞኩም ወይ ድማ ኣብ 3 መዓልቲ እንተዘይጠፈኡ ንግልጋሎት ጥዕና ኣቕራቢኹም ንገሩ። እቶም ክታቦታት ውሑስ ምኽኖም ንምርግጋፅ እቲ ጥዕና ሕበረተሰብ ንግዳማዊ ሳዕቤናት እንዳተኸታተለ ይምዝግብ።

ነቲ ክታቦት ኣዘንግዓዮ

- ልዑል ሙቕት ሃልዩካ ወይ ናይ ኮቪድ-19 ምልክታት እንተልዮምኻ ቅድሚ ምክታብካ እስካብ ዝሕሸካ ተፀብይ።
- ኮቪድ-19 ምስ ዘለዎ ሰብ ናይ ቀረባ ርክብ ብምንባርካ ንባዕልኻ ክተግልል ተመኪካ እንተኔርካ ብኸብረትካ ቆፀራኽ እቲ ናይ ምግላል ግዜ ምስ ኣብቐዕ ኣበ ዘሎ እዋን ንክኸውን ግበር።

ንግልጋሎት ጥዕና አቅራቢ አማክኛ

ቅድሚያ ክታባት ምውሳኔዎን ምስ አቅራቢ ግልጋሎት ጥዕና ወይ ኪኢላ ኣለርጂ ተዘራረቡ እንድሕር፡

- ናይ ሰብነት ሕማም ናይ ምክልኻል ዓቕሚ ዘዳኽሙ መድሓኒታት ትወስዱ እንተሊኹም - ብመንፅር እቲ ትወስድዎ መድሓኒት ክታባት ትወስድሉ ግዜ ክትውኑ ክትደልዩ ትኽእሉ
- ናይ ኮቪድ-19 ክትባትናይ መጀመሪያ ዓቕን ድሕሪ ምውሳኔዎን ኣብ ውሽጢ ኣርባዕተ ሰዓታት ናይ ኣለርጂ ተርእዮታት እንተነይሩኩም
- ንዝኾነ ናይ ክትባት ባእታታት ሓያል ኣለርጂ እንተሃልዩኩም

ንባዕልኹምን ንኻልኣትን ምክልኻልኩም ቀፅሉ

መብዛሕትኡ ሰብ እስካብ ዝኸተብ ኣካላዊ ርሕቀትካ ምሕላው፣ ናይ ኣፍን ኣፍንጫን መሸፈኒ ምጥቃምን እንድሕር ሓሚምኩም ድማ ኣብ ገዛ ምፅናሕኩም ምቕፃል ጠቓሚ እዩ።

ንተወሳኺ ሓበሬታ፡ ንግልጋሎት ጥዕና አቅራቢኹም ኣዘራረቡ ወይከዓ ንዚ toronto.ca/COVID19 ጎብንዩ።

ፍልፍል፡ National Advisory Committee on Immunization. [*Recommendations on the use of COVID-19 Vaccines.*](#)